Historia polityczna Polski XX wieku - opis przedmiotu

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu	Historia polityczna Polski XX wieku
Kod przedmiotu	08.3-P-WH-PP-HPP 2-Ć-S14_pNadGen43YM5
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Politologia / Politologia - 40 plus
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2021/2022

Informacje o przedmiocie

Semestr	2
Liczba punktów ECTS do zdobycia	4
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	• dr hab. Olgierd Kiec, prof. UZ

Formy zajęć

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Ćwiczenia	30	2	-	-	Zaliczenie
Wykład	30	2	-	-	Egzamin

Cel przedmiotu

Zadaniem przedmiotu jest przekazanie wiedzy o najważniejszych przemianach politycznych XX wieku w Polsce, które doprowadziły do ukształtowania współczesnych granic, ideologii i systemu politycznego, w tym zwłaszcza przemian ustrojowych w II RP, PRL oraz III RP. Uzyskanie rzetelnej wiedzy historycznej, rozumienie procesów historycznych, dokonywanie oceny wydarzeń historycznych i ich wzajemnych relacji, dostrzeganie związków historii i współczesności.

Wymagania wstępne

Brak

Zakres tematyczny

Wykłady:

1. Społeczeństwo polskie na przełomie XIX/XX wieku

2. Sprawa polska podczas I wojny światowej.

3. Powstanie II Rzeczypospolitej. Walka o granice i umocnienie państwa polskiego w latach 1918-1921.

4. Rządy parlamentarne 1921-1926. Konstytucja marcowa

5. Rządy autorytarne 1926-1935. Konstytucja kwietniowa

6. Rządy sanacji 1935-1939

7. Polityka zagraniczna II RP: koncepcje i praktyka

8. Agresja niemiecka i radziecka na Polskę w 1939 roku. Polityka okupacyjna Niemiec i ZSRR

9. Polski ruch oporu 1939-1945

10. Polska 1944-1948

11. Polska w okresie stalinizmu 1948-1956

12. Niespełnione nadzieje: Polska pod rządami Gomułki 1956-1970

13. Spóźniona modernizacja: dekada Edwarda Gierka 1970-1980

14. Od rewolucyjnego karnawału do reglamentowanej rewolucji: Polska w dekadzie lat 80.

15. Transformacja ustrojowa: budowa demokracji i kapitalizmu oraz wejście do NATO i UE (1990-2004)

Ćwiczenia:

1. Dwie drogi do niepodległości: Józef Piłsudski i Roman Dmowski

2. Granice etniczne czy historyczne?

3. Konstytucja marcowa 1921

4. Przewrót majowy 1926 r.

5. Konstytucja kwietniowa 1935

6. Piłsudczycy bez Piłsudskiego (1935-1939)

7. Mniejszości narodowe w polityce zagranicznej II RP

8. Żydzi w okupowanej Polsce

9. Teheran-Jałta-Poczdam: sprawa polska na konferencjach Wielkiej Trójki

10. "Prześniona rewolucja", "Wielka Trwoga", czy wojna domowa 1944-1948?

11. Czerwiec 1956 w Poznaniu. Pierwsze antykomunistyczne powstanie?

12. Marzec 1968

13. Przełomowy rok 1976

14. "Rewolucyjny karnawał". Polska w latach 1980-1981

15. "Reglamentowana rewolucja": Polska w latach 1988-1991

Metody kształcenia

Wykład konwencjonalny; ćwiczenia to głównie analiza tekstów źródłowych, konfrontowanie opracowań monograficznych oraz syntetycznych z tekstami źródłowymi, analiza map, ikonografii i fragmentów filmów dokumentalnych.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Zna proces kształtowania ideologii, systemu politycznego oraz ustroju w II RP, PRL i III RP	• KP1_W10	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • test z pytaniami zamkniętymi i otwartymi	• Wykład • Ćwiczenia
Potrafi ocenić przydatność źródeł i publikacji internetowych	• KP1_U04	• aktywność w trakcie zajęć	• Wykład • Ćwiczenia
Potrafi analizować uwarunkowania oraz przyczyny ważnych procesów historycznych	• KP1_U02	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • test z pytaniami zamkniętymi i otwartymi	• Wykład • Ćwiczenia
Potrafi efektywnie organizować pracę z różnymi rodzajami literatury i źródeł	• KP1_K05	• obserwacja i ocena aktywności na zajęciach	• Wykład • Ćwiczenia
Potrafi konfrontować wiedzę źródłową i pozaźródłową oraz faktograficzną i teoretyczną	• KP1_U01	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • test z pytaniami zamkniętymi i otwartymi	• Wykład • Ćwiczenia
Rozumie doniosłość znajomości kontekstu historycznego dla analiz politologicznych	• KP1_W04	• aktywność w trakcie zajęć • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach	• Wykład • Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Egzamin ustny (50% wartości oceny); zaliczenie ćwiczeń na podstawie pisemnego testu (50% wartości oceny).

Literatura podstawowa

Georges Mink, Polska w sercu Europy od roku 1914 do czasów najnowszych. Historia polityczna i konflikty pamięci, Kraków 2017

Andrzej Piasecki, Ryszard Michalak, Polska 1945-2015. Historia polityczna, Warszawa 2016

Jerzy Eisler, Siedmiu wspaniałych. Poczet pierwszych sekretarzy KC PZPR, Warszawa 2014

Ryszard Kaczmarek, Historia Polski 1914-1989, Warszawa 2014

Antoni Dudek, Historia polityczna Polski 1989-2012, Warszawa 2013 (lub późniejsze wydania)

Literatura uzupełniająca

Brian Porter-Szücs, Całkiem zwyczajny kraj. Historia Polski bez martyrologii, Warszawa 2021

Andrzej Chwalba, Przegrane zwycięstwo. Wojna polsko-bolszewicka 1918-1920, Wołowiec 2020

Robert Spałek, Na licencji Moskwy. Wokół Gomułki, Bermana i innych (1943-1970), Warszawa 2020

Ryszard Kaczmarek, Powstania śląskie 1919-1920-1921. Nieznana wojna polsko-niemiecka, Kraków 2019

Mariusz Mazur, Antykomunistycznego podziemia portret zbiorowy 1945-1956, Warszawa-Lublin 2019

Paweł Brykczyński, Gotowi na przemoc. Mord, antysemityzm i demokracja w międzywojennej Polsce, Warszawa 2017

Tomasz Nałęcz, Strażnicy Rzeczypospolitej. Prezydenci Polski w latach 1989-2017, Warszawa 2017

Krzysztof Kawalec, Roman Dmowski, Poznań 2016

Mariusz Cieślik, Paweł Kowal, Jaruzelski. Życie paradoksalne, Kraków 2015

Alexandra Richie, Warszawa 1944. Tragiczne powstanie, Warszawa 2014

Marcin Zaremba, Wielka trwoga. Polska 1944-1947. Ludowa reakcja na kryzys, Kraków 2012

Andrzej Friszke, Anatomia buntu. Kuroń, Modzelewski i komandosi, Kraków 2010

Ewa K. Czaczkowska, Kardynał Wyszyński, Warszawa 2009

Piotr Osęka, Marzec '68, Kraków 2008

Andrzej Paczkowski, Wojna polsko-jaruzelska. Stan wojenny w Polsce 13 XII 1981 - 22 VII 1983, Warszawa 2007

Antoni Dudek, Reglamentowana rewolucja. Rozkład dyktatury komunistycznej w Polsce 1988-1990, Kraków 2004

Norman Davies, Powstanie '44, Kraków 2004

Jan Żaryn, Dzieje Kościoła katolickiego w Polsce 1944-1989, Warszawa 2003

Krzysztof Kawalec, Spadkobiercy niepokornych. Dzieje polskiej myśli politycznej 1918-1939, Wrocław 2000

Krystyna Kersten, Narodziny systemu władzy. Polska 1943-1948, Poznań 1990

Stanisław Mackiewicz (Cat), Historia Polski od 11 listopada 1918 r. do 17 września 1939 r., Warszawa 1990

Andrzej Garlicki, Józef Piłsudski 1967-1935, Warszawa 1990 (lub późniejsze wydania)

Roman Wapiński, Roman Dmowski, Lublin 1989

Janusz Pajewski, Odbudowa państwa polskiego 1914-1918, Warszawa 1985

Uwagi

Wykłady i ćwiczenia stanowią jedną, uzupełniającą się całość; wykład stanowi wprowadzenie, natomiast ćwiczenia służą pracy nad tematem przy użyciu różnych źródeł (nośników) wiedzy.

Zmodyfikowane przez dr hab. Olgierd Kiec, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 05-05-2021 22:46)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ